

ویژگی های روان سنجی نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور

Psychometric Characteristics of Persian Version of Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood

Mohammad Rea Fathi, PhD
Farhangian University, Tehran, Iran

محمد رضا فتحی
استادیار گروه آموزش روان شناسی و مشاوره
دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

این پژوهش با هدف اعتبارسنجی نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور (رایفمن، آرنست و کولول، ۲۰۰۷) و تعیین ویژگی های روان سنجی آن در یک نمونه ایرانی انجام شد. روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری از دانشجویان دانشگاه های دولتی استان تهران بود. نمونه شامل ۵۰۰ نفر و ابزار، فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور (رایفمن و دیگران، ۲۰۰۷) بود. یافته ها نشان داد ساختار شش عاملی اصلی ۳۱ ماده ای ترجمه شده به فارسی با داده های بافت ایران انطباق دارد. شاخص های روان سنجی نشان از برازش مدل داشت و در نتیجه روایی سازه ابزار تأیید شد. روایی همزمان، همسانی درونی و اعتبار کل ابزار و زیرمقیاس های آن تأیید شد. یافته ها در پرتو نتایج پژوهش های پیشین مورد بحث قرار گرفت. نتیجه اینکه، استفاده از نسخه فارسی این فهرست برای اندازه گیری ویژگی های بزرگسالان در حال ظهور ایرانی معتبر است و استفاده از آن به پژوهشگران ایرانی برای مطالعه بزرگسالی در حال ظهور پیشنهاد می شود.

واژه های کلیدی: فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور، نسخه فارسی، اعتبارسنجی، تحلیل عاملی، روایی، اعتبار

Abstract

This research was conducted with the aim of validating the Persian version of the Emerging Adult Dimensions Inventory (Raifman, Arnett and Colwell, 2007), an instrument for measuring the characteristics of emerging adults, and determining its psychometric properties in an Iranian sample. The research method was correlation. The statistical population was students of public universities in Tehran province, and the sample included 500 students. The instrument was IDEA-R (Raifman, Arnett & Colwell, 2007). construct validity analysis was done with CFA method. The findings showed that the main six-factor structure of 31 items translated into Persian, adapted to the data of the Iranian context. Psychometric indices indicated that the fit of the model. As a result, the construct validity of the instrument was confirmed. Concurrent validity was also confirmed. The internal consistency and reliability of the whole instrument and its subscales were confirmed. The findings were discussed in the light of previous research results. As a result, using the Iranian version of this questionnaire (IDEA-P) to measure the characteristics of Iranian emerging adults is valid. Therefore, the use of the Iranian version is suggested to Iranian researchers for the study of emerging adulthood.

Keywords: inventory of the demotion of emerging adulthood, Persian version, validation, factor analysis, validity, reliability

received: 05 April 2024

accepted: 14 January 2025

دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۱۷

پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۲۵

*Contact information: fathi48@cfu.ac.ir

این مقاله برگرفته از رساله دکتری روان شناسی تربیتی است.

مقدمه

بزرگسالی در حال ظهور^۱ یک مرحله جدید تحولی بین نوجوانی و بزرگسالی است که آرنت برای سنین ۱۸ تا ۲۹ سال پیشنهاد کرده است. براساس نظریه بزرگسالی در حال ظهور، افراد این دوره سنی خود را نه نوجوان می‌دانند و نه بزرگسال تصور می‌کنند (آرنت، ۲۰۲۴، ۲۰۰۰). آرنت^۲ (۲۰۰۴) براین باور است که بزرگسالی در حال ظهور با بازه زمانی حداقل هشت ساله را نمی‌توان دوران گذار تلقی کرد (فتحی، ۲۰۲۳). به باور شاینر^۳، ماستن^۴ و تلگن^۵ (۲۰۰۲) نقل از رایفمن، آرنت و کولول، (۲۰۰۷) اصطلاح «بزرگسالان در حال ظهور»^۶ برای اشاره به گروه سنی ۱۸ تا ۲۵ ساله به‌عنوان یک کل به کار می‌رود، همانگونه که اصطلاحات نوجوانی و بزرگسالی برای اشاره به یک گروه سنی کاربرد دارد. آرنت (۲۰۲۴) چهار انقلاب و جنبش یعنی انقلاب تکنولوژیکی^۷، انقلاب جنسی^۸، جنبش زنان^۹ و جنبش جوانان^{۱۰} را در پیدایش این مرحله از زندگی مؤثر دانسته است. اوزر، مکا، و شوارتز (۲۰۱۹) براین باورند که چهار انقلاب مورد اشاره آرنت (۲۰۰۴) همه کشورها را با شدت یکسان تحت تأثیر قرار نداده است. صاحب‌نظران و پژوهشگران متعددی (اوزر و دیگران، ۲۰۱۹؛ جنسن و آرنت، ۲۰۱۲؛ گالا و کاپیدا، ۲۰۱۴؛ لینداستورم، ۲۰۱۵؛ یانگ و دیگران، ۲۰۱۱) جهانی‌شدن و پیامدهای آن را در پیدایش مرحله بزرگسالی در حال ظهور در سراسر جهان مؤثر دانسته‌اند.

از زمان ارائه نظریه بزرگسالی در حال ظهور، این مفهوم به شدت در سراسر جهان مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. در نتیجه این پژوهش‌ها، پیدایش این دوره در بسیاری از کشورها تأیید شده است. در ایران نیز وجود این دوره تأیید شده است (فتحی، ۲۰۱۶؛ فتحی، کیامنش و جمهری، ۲۰۱۸ الف). این یافته

در پژوهش‌های بعدی نیز حمایت شد (اسکندری، حجازی و روحانی، ۲۰۲۲؛ بنابه‌بهرانی، نصراللهی، قربان جمهری و جمهری، ۲۰۲۰؛ روحانی، حجازی و اسکندری، ۲۰۲۲؛ نریمانی و رحیم‌زادگان، ۲۰۲۰). آرنت (۲۰۲۴) بر اساس داده‌های کیفی برآمده از مصاحبه‌های ساختاریافته گسترده، پنج ویژگی کلیدی متمایز شامل اکتشاف هویت^{۱۱}، بی‌ثباتی / منفی‌بودن^{۱۲}، تمرکز بر خود^{۱۳}، احساس بینایی^{۱۴} و آزمایشگری / فرصت‌ها^{۱۵} را برای بزرگسالان در حال ظهور پیشنهاد کرد. سالواتوره (۲۰۱۸) این ویژگی‌ها را کلیدی برای درک ماهیت اکتشافی بزرگسالی در حال ظهور دانسته است. اوزر و دیگران (۲۰۱۹) استدلال کرده‌اند که ویژگی‌های بزرگسالی در حال ظهور بین کشورها متفاوت است. نقی‌زاده، لاری، حجازی و صالحی (۲۰۲۱) در پژوهش کیفی خود هفت ویژگی را برای بزرگسالان در حال ظهور شناسایی کردند. رایو، راث و هاراگوش (۲۰۱۴) اعتقاد دارند اگرچه افراد ۱۸ تا ۲۵ ساله ممکن است ویژگی‌های منحصر به فردی در یک کشور خاص داشته باشند، اما ویژگی‌های مشاهده‌شده در بیشتر کشورها یکسان است. تالیابو، کروچتی و لانز (۲۰۱۵) و لانکتات و پاولین (۲۰۱۸) براساس روی‌آورد شخص‌محور و با توجه به الگوی^{۱۶} نمرات به‌دست آمده از اجرای فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور، نیمرخ‌های متعددی را با توجه به میزان توافق با شش عامل و ویژگی‌های اصلی بزرگسالی در حال ظهور آرنت (۲۰۲۴) شناسایی کرده‌اند که می‌توان از آن برای مقایسه بزرگسالی در حال ظهور در کشورهای مختلف با توجه به زیرگروه‌هایی از بزرگسالان در حال ظهور استفاده کرد. لانکتات و پاولین (۲۰۱۸) براین باورند که این روی‌آورد چشم‌اندازی جهانی‌تر به تجارب بزرگسالی در حال ظهور فراهم می‌کند.

1 - emerging adulthood

2 - Arnett, J. J.

3 - Shiner, R. L.

4 - Masten, A. S.

5 - Tellegen, A.

6 - emerging adults

7 - technological revolution

8 - sexual revolution

9 - women's movement

10 - the youth movement

11 - Identity exploration

12 - instability/negativity

13 - self-focus

14 - feeling in-between

15 - experimentation/opportunities

16 - patterns

و دوترا- تومه، ۲۰۱۳، در برزیل؛ فیرو آریاس و مورنو هرناوندز، ۲۰۰۷، و سانچز-کوئیچا، پارا، کاماچو و آرنت، ۲۰۱۸، در اسپانیا؛ گالاناکي و سیدریدیس، ۲۰۱۹ و لئونتوپولو، ماوریدیس، و گیوتسا، ۲۰۱۶، در یونان؛ هیل، لالچی، ون روسوم، ون در گیست، و بلوک لند، ۲۰۱۵، در هلند؛ کوانگ و دیگران، ۲۰۲۳، در چین؛ کلمنتیوا، ۲۰۲۳، و یروفیوا، ۲۰۲۳، در روسیه؛ ماچک، بجک و وانیکووا، ۲۰۰۷، در چک؛ ماتیس، لویککس، نوئس و باینز، ۲۰۲۰، در بلژیک؛ لیشا و دیگران، ۲۰۱۴، در آمریکا؛ نگ، یانگ و چیو، ۲۰۲۴، در هنگ کنگ؛ پرز، کومسیل و لورتو مارتینز، ۲۰۰۸، در شیلی؛ یروفیوا، وانگ، یانگ، سروبیان، گریگوریان، و نارتوا-بوجاور در سه کشور جمعی‌نگر^۱ ارمنستان، چین و روسیه، ۲۰۲۴) با روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی انجام شد که فهرست‌های متفاوتی با سه تا هفت عامل و بین ۲۰ تا ۴۰ ماده به‌دست داد. این پژوهش‌ها با هدف کشف ویژگی‌های بزرگسالان درحال‌ظهور در فرهنگ‌های مختلف و تهیه نسخه‌ای برای هر کشور اجرا شدند. تحلیل عاملی اکتشافی برای درک عوامل زمینه‌ای استفاده می‌شود (علوی و دیگران، ۲۰۲۰). این پژوهش‌ها شاخص‌های روان‌سنجی ابزار را در مطالعاتی عمدتاً متمرکز بر همبستگی‌های جمعیتی دیدگاه‌های بزرگسالان درحال‌ظهور بررسی کردند (نلسون^۲، ویلویی^۳، راجرز^۴ و پادیلواکر^۵، ۲۰۱۵ نقل از زاگورسکا، اسکوچن، لیپسکا و آرنت، ۲۰۲۳). در مطالعه فتاحی، کیامنش و جمهری (۲۰۱۸ ب) نقش سن و جنس در ویژگی‌های بزرگسالی درحال‌ظهور بررسی شد. باررا-هررا و دیگران (۲۰۲۰) در شیلی با تحلیل عاملی تأییدی مدلی تک عاملی با حفظ ۲۱ ماده اصلی و افزودن ۲۴ ماده فرهنگی در یک ابزار واحد گسترش یافته^۶ ارائه کردند. البته بعضی از پژوهش‌ها نیز (مانند باجو، ایگلسیاس، استودر و جیمیل، ۲۰۱۵ در سوئیس؛ وایدر، مصطفی و هالیک، ۲۰۱۶ در مالزی؛

برای اندازه‌گیری پنج ویژگی پیشنهادی آرنت برای بزرگسالان درحال‌ظهور، فهرست ابعاد بزرگسالی درحال‌ظهور^۱ توسط رایفمن و دیگران در سال ۲۰۰۷ تهیه و معرفی شد که داری ۶ زیرمقیاس و ۳۱ ماده بود. در مجموعه‌ای از مطالعات آن‌ها (۲۰۰۵ و ۲۰۰۷)، تحلیل‌های عاملی اکتشافی و تأییدی^۲ از انسجام پنج ویژگی اصلی، همراه با ویژگی ششم تمرکز بر دیگری^۳ به‌عنوان نقطه مقابل^۴ تمرکز بر خود، حمایت کرد. بزرگسالان درحال‌ظهور در پنج ویژگی به‌طور معناداری بالاتر (و در مورد تمرکز بر دیگری پایین‌تر) از بزرگسالان مسن‌تر بودند و همچنین در بیشتر عوامل از نوجوانان (سنین ۱۳ تا ۱۷ سال) متمایز بودند (آرنت، ۲۰۰۶). بررسی روایی و اعتبار^۵ در مجموعه مطالعات رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) نشان داد این مقیاس دارای «ساختار عاملی معقول، اعتبار قوی، و برخی همبستگی‌های معنادار با سازه‌های موجود در ادبیات» است. روایی همگرا^۶ از طریق بررسی رابطه زیرمقیاس‌های این ابزار با مقیاس‌های دیگر تأیید شد (رایفمن و دیگران، ۲۰۱۶).

پس از انتشار نسخه اصلی، پژوهشگران در بسیاری از کشورها (آرنت و شواب، ۲۰۱۲، زوروتوویچ، ۲۰۱۴، کیم، ۲۰۱۲ و نایس و جوزف، ۲۰۲۳، در آمریکا؛ لانکتات و پاولین، ۲۰۱۷، در کانادا؛ نگرو، ۲۰۱۲، در رومانی؛ سیرش، درهر، مایر و ویلینگر، ۲۰۰۹، در اتریش) ابزار اصلی ۳۱ ماده ای رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) را به کار بستند و ابعاد بزرگسالی درحال‌ظهور پیشنهادی آرنت را تأیید کردند. در این پژوهش‌ها نسخه اصلی فهرست ابعاد بزرگسالی درحال‌ظهور ترجمه شده و بدون تحلیل ساختار عاملی استفاده شد (اسپیشاکووا و راجووا، ۲۰۲۰). در ادامه، پژوهش‌های اعتبارسنجی^۷ زیادی در کشورهای مختلف (مانند؛ آتاک و چک، ۲۰۰۸، در ترکیه؛ کروچتی و دیگران (۲۰۱۵) در ایتالیا؛ دوترا-تومه و کولر، ۲۰۱۷،

1 - Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA-R)

2 - Exploratory and confirmatory factor analyses

3 - other-focus

4 - counterpart

5 - Validity and reliability

6 - convergent validity

7 - Validation

8 - collectivistic countries

9 - Nelson. L. J.

10 - Willoughby. B. J.

11 - Rogers, A. A.

12 - PadillaWalker, L. M.

13 - extended

زاگورسکا و دیگران، ۲۰۲۳، در لهستان) با هدف تهیه فرم کوتاه با روش تحلیل عاملی به اجرا درآمد که نسخه‌های کوتاه ۸ تا ۱۵ ماده‌ای با تعداد سه تا پنج زیرمقیاس متفاوت یا مشابه نسخه اصلی به‌دست داد. نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که تطابق ماده-عامل^۱ بر اساس تحلیل‌های اکتشافی، ساختار عاملی متفاوتی نسبت به مقیاس اصلی به‌دست می‌دهد. این تغییرات حتی در یک کشور واحد نیز مشاهده شده است (مانند دوترا-تومه و کولر، ۲۰۱۷ و دوترا-تومه، ۲۰۱۳ در برزیل؛ کلمنتیوا، ۲۰۲۳، و یوروفیوا، ۲۰۲۳ در روسیه). در حال حاضر، بیش از ده نسخه زبانی از فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور موجود است (اسپیشاکووا و راجووا، ۲۰۲۰) که در برخی از آن‌ها تعداد و نام زیرمقیاس‌ها و ماده‌های مشابه نسخه اصلی است. در دیگر موارد، زیرمقیاس‌ها به لحاظ نام و تعداد تفاوت‌هایی دارند و گاهی زیرمقیاس‌های جدید از طریق ادغام زیرمقیاس‌های اصلی ایجاد شده‌اند. درحالی که آرنست (۲۰۰۱) تأکید کرده که زیرمقیاس‌های ابزار او هرگز قرار نبود از طریق روش‌های آماری مانند تحلیل عاملی طبقه‌بندی شوند. در عوض، زیرمقیاس‌ها عمداً با گروه‌بندی ماده‌ها با هم به‌صورت نظری، بر اساس ادبیات خاص ایجاد شدند (زالوسکی، ۲۰۱۲). از نظر فاس و دیگران (۲۰۲۰)، کوشش در جهت اصلاح و کاهش ماده‌های این ابزار، نگرانی‌هایی را در مورد ساختار عاملی اساسی و کاربرد پیش‌بینی‌کننده آن ایجاد کرده است. نولان (۲۰۰۶) نیز براین‌باور است که روش مفیدتر، بررسی پنج ویژگی اصلی بزرگسالی در حال ظهور در یک مقیاس است.

بررسی پیشینه پژوهش نشان داده است تاکنون هیچ پژوهشی به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور در ایران نپرداخته است و با توجه به گسترش مطالعه بزرگسالی در حال ظهور در ایران ضرورت دارد تا ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس اصلی در جامعه ایران بررسی شود. همچنین، پیشینه نشان داد تعدادی از مطالعات با نتایج متفاوت از ساختار اصلی

مقیاس، روی نمونه‌های متفاوت از دامنه سنی پیشنهادی آرنست (۲۰۰۰، ۲۰۲۴)، یعنی ۱۸ تا ۲۹ سال انجام شده است. فلسفی و نعمت طاوسی (۲۰۱۹) نیز براساس یافته‌های خود بر لزوم بررسی فرایندهای هویت در بزرگسالی در حال ظهور تأکید کرده‌اند. شناسایی ویژگی‌های منحصربه‌فرد بزرگسالان در حال ظهور در هر کشوری و تهیه ابزار سنجش آن مستلزم انجام پژوهش کیفی و سپس اجرای تحلیل عاملی اکتشافی است که پژوهش‌های دیگری را می‌طلبد. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف اعتبارسنجی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور اصلی پیشنهاد شده توسط رایفمن و دیگران (۲۰۰۷)، برای سنجش ویژگی‌های پیشنهادی آرنست (۲۰۲۴) برای بزرگسالان در حال ظهور (۱۸ تا ۲۵ سال) به منظور تهیه نسخه فارسی فهرست و تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی آن انجام شد. این امر می‌تواند نه تنها برای ارزیابی ویژگی‌های بزرگسالی در حال ظهور در ایران، بلکه برای انجام مقایسه‌های بین فرهنگی نیز مفید واقع شود. بنابراین، این پژوهش به دنبال پاسخ دادن به این پرسش است که آیا مدل ارائه شده توسط رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) برای اندازه‌گیری ویژگی‌های بزرگسالی در حال ظهور با داده جامعه ایرانی برآزش دارد؟

روش

روش پژوهش همبستگی و جامعه‌آماري دانشجویان دختر و پسر دوره کارشناسی پیوسته شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های دولتی استان تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ بود که در زمان اجرای پژوهش، ۱۸ تا ۲۵ سال داشتند. نمونه آماری شامل ۵۰۰ دانشجوی [۲۴۵ نفر از دانشگاه فرهنگیان (۱۸۵ دختر و ۶۰ پسر)، ۲۵۵ نفر از دانشگاه علامه طباطبائی (۱۴۹ دختر و ۱۰۶ پسر)] بود که با روش نمونه‌برداری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. دلیل انتخاب دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان دانشگاهی دولتی که وظیفه تربیت معلم را برعهده دارد و وضعیت دانشجویان آن از ابتدای تحصیل با استخدام در آموزش و پرورش مشخص شده است، در برابر دانشگاه

فهرست نمره کل محاسبه می‌شود، اما در محاسبه آن نمره زیرمقیاس تمرکز بر دیگری، به دلیل اینکه فقط به عنوان نقطه مقابل تمرکز بر خود به کار رفته است، لحاظ نمی‌شود. نمره هر زیرمقیاس بر اساس مجموع ماده‌های آن به دست می‌آید و برای همه زیرمقیاس‌ها، نمرات بالاتر نشان‌دهنده تطابق بیشتر با آن بُعد یا ویژگی مورد اندازه‌گیری است. اعتبار و روایی ابزار در مطالعات متعدد رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) تأیید شده است. از نظر رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) این فهرست «دارای یک ساختار عاملی معقول، اعتبار کلی قوی و برخی همبستگی معنادار با سازه‌های موجود در ادبیات است. ضریب اعتبار با روش آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌ها در محدوده ۰/۷۰ تا ۰/۸۵ گزارش شد؛ کاوش هویت، ۰/۸۵؛ آزمایشگری/فرصت‌ها، ۰/۸۳؛ منفی بودن/بی‌ثباتی، ۰/۸۲؛ تمرکز بر دیگری، ۰/۷۳؛ تمرکز بر خود، ۰/۷۰؛ و احساس بینابینی، ۰/۸۰. روایی همگرایی آن بر اساس همبستگی با سایر سازه‌ها تأیید شده است (رایفمن و دیگران، ۲۰۰۷). پژوهش‌های دیگر نیز (مانند: نگرو، ۲۰۱۲، در رومانی؛ سیرش و دیگران، ۲۰۰۹ در اتریش، با استفاده از نسخه آلمانی آدامک^{۱۰}، در هر^{۱۱} و مایر^{۱۲}، ۲۰۰۴ نقل از زالوسکی، ۲۰۱۲، در کانادا) اعتبار زیرمقیاس‌ها را تأیید کردند. صحت^{۱۳} این ابزار به دلیل نزدیکی نتایج آن به مقادیر واقعی (کوهن و سوردلیک^{۱۴}، ۲۰۱۸) در پژوهش‌ها تأیید شده است. چرا که همانطور که انتظار می‌رفت افراد ۱۸ تا ۲۵ ساله دارای بالاترین (یا کمترین) میانگین در زیرمقیاس‌های فهرست ابعاد بزرگسالی درحال ظهور در مقایسه با سایر گروه‌های سنی بودند (رایفمن و دیگران ۲۰۱۶). این امر بدان معنا است که این ابزار به درستی ویژگی‌های بزرگسالان درحال ظهور را اندازه‌گیری می‌کند.

علامه طباطبایی به عنوان یکی از دانشگاه‌های دولتی مادر که وضعیت شغلی دانشجویان آن درحال حاضر نامشخص بود. معیار ورود، دامنه سنی بزرگسالی درحال ظهور، ۱۸ تا ۲۵ سال بود. کفایت نمونه با استفاده از آزمون کیسر-مایر-اولکین^۱ و آزمون کرویت بارتل^۲ ارزیابی شد. میانگین و انحراف استاندارد سن شرکت‌کنندگان پژوهش به ترتیب ۲۱/۱۵ و ۱/۴۹ بود.

فهرست ابعاد بزرگسالی درحال

ظهور^۳ (رایفمن و دیگران، ۲۰۰۷). نسخه اصلی این فهرست برای اندازه‌گیری پنج ویژگی بزرگسالی درحال ظهور استفاده می‌شود. این فهرست خود گزارش‌دهی شامل ۳۱ ماده و شش زیرمقیاس است: اکتشاف هویت^۴ (۷ ماده؛ ماده‌های ۱۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸)، «آیا این دوره از زندگی شما زمانی است که بفهمید که هستید؟» فرصت‌ها/خوش بینی^۵ (۵ ماده؛ ماده‌های ۱، ۲، ۴، ۱۶، ۲۱)، «آیا این دوره از زندگی شما زمانی است که فرصت‌های زیادی وجود دارد؟» بی‌ثباتی/منفی بودن^۶ (۷ ماده؛ ماده‌های ۳، ۶، ۸، ۹، ۱۱، ۱۷، ۲۰)، «آیا این دوره از زندگی شما زمان سردرگمی است؟» تمرکز روی خود^۷ (۶ ماده؛ ماده‌های ۵، ۷، ۱۰، ۱۵، ۱۹، ۲۲)، «آیا این دوره از زندگی شما زمان آزادی شخصی است؟» احساس بینابینی^۸ (۳ ماده؛ ماده‌های ۲۹، ۳۰، ۳۱)، «آیا این دوره از زندگی شما زمانی است که از بعضی جهات احساس بزرگسالی می‌کنید و از بعضی جهات خیر؟» و تمرکز روی دیگران^۹ (۳ ماده؛ ماده‌های ۱۳، ۱۴، ۱۸)، «آیا این دوره از زندگی شما زمان آرام و قرار گرفتن است؟» که به صورت بسته پاسخ در مقیاس لیکرت ۴ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۴) نمره‌گذاری می‌شود. زیرمقیاس ششم، بُعد تمرکز بر دیگران به عنوان قرینه بُعد تمرکز بر خود در نظر گرفته شده است. برای این

1 - Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)

2 - Bartlett's sphericity test

3 - Inventory of Dimension of Emerging Adulthood (IDEA)

4 - identity exploration

5 - Opportunities/Optimism

6 - instability/negativity

7 - self-focus

8 - feeling in-between

9 - other focus

10 - Adamek, M, S.

11 - Dreher, D. E.

12 - Mayr, E.

13 - accuracy

14 - Cohen & Swerdlik

مقیاس چندسنجه‌ای شخصیت عاملیتی^۱

(کوته، ۱۹۹۷). این ابزار که برای بررسی روایی همگرا استفاده شده، برای اندازه‌گیری عاملیت انسانی^۲ به کار می‌رود. این مقیاس ۲۰ ماده‌ای چهار زیرمقیاس ۵ ماده‌ای دارد: حرمت‌خود^۳ (بله-خیر)، غایت در زندگی^۴ (۷ درجه‌ای)، مسندمهارگری درونی^۵ (۶ درجه‌ای) و خودکارآمدی^۶ (۵ درجه‌ای). ضریب آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌های این ابزار در دامنه ۰/۵۸ تا ۰/۸۶ گزارش شده است. در این پژوهش ضریب اعتبار کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به‌دست آمد.

ابتدا فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور به زبان فارسی ترجمه شد. بدین منظور از روش ترجمه برگشتی از انگلیسی به فارسی و بازگشت به انگلیسی (والراند، ۱۹۸۹) استفاده شد. تطابق بالایی دو فرم فارسی و انگلیسی، دقت و صحت ترجمه فهرست را تأیید کرد (هرجا که مشکلی در درک ماده‌های فهرست‌ها وجود داشت، با تهیه‌کنندگان فهرست از جمله پروفسور آرنست مکاتباتی صورت گرفت. همچنین دستورالعمل‌های نمره‌گذاری و تفسیر فهرست به همراه راهنمایی‌های لازم نیز از طریق ایمیل از ایشان دریافت شد). پس از تهیه نسخه نهایی فارسی، نسبت به جمع‌آوری داده‌ها اقدام شد. در مرحله نمونه‌برداری ابتدا از میان دانشگاه‌های دولتی استان تهران، دانشگاه علامه طباطبائی به‌عنوان یکی از دانشگاه‌های دولتی مادر و دانشگاه فرهنگیان استان تهران به‌عنوان دانشگاهی که تربیت معلم را برعهده دارد، انتخاب شدند. سپس از هر دانشگاه دو دانشکده به‌صورت تصادفی و در مرحله نهایی از هر دانشکده چهار کلاس به‌صورت تصادفی انتخاب شد. پس از هماهنگی با واحد آموزش و جلب رضایت استادان کلاس‌ها، جمع‌آوری داده‌ها در

زمان کلاس ایشان توسط همکاران پژوهش مطابق دستورالعمل اجرایی آن انجام شد. برای پاسخ‌گویی از شرکت‌کنندگان خواسته شد به یک دوره ۵ ساله زندگی خود که زمان حال درست در وسط آن قرار دارد، فکر کنند و میزان تطابق هر یک از ماده‌ها را با این دوره از زندگی خود، مشخص کنند. مدت زمان پاسخ‌گویی برای دو ابزار ۴۵ دقیقه بود. به منظور ارزیابی برازش داده‌ها با مدل شش عاملی ساختار اصلی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور، تحلیل عاملی تأییدی^۸ انجام شد. به باور موتن^۹ و موتن^{۱۰} (۲۰۰۷) نقل از لیشا و دیگران، (۲۰۱۴) تحلیل عاملی تأییدی مناسب‌ترین روش برای اعتبارسنجی متقابل ساختار عاملی یک آزمون است و از نظر هرلی^{۱۱} و دیگران (۱۹۹۷) نقل از لیشا و دیگران، (۲۰۱۴) نیز از تحلیل عاملی اکتشافی^{۱۲} اغلب برای ایجاد مقیاس استفاده می‌شود. در واقع در تحلیل عاملی تأییدی پژوهشگر به دنبال تأیید یک چارچوب سازه‌ای از پیش تعیین‌شده بر اساس نظریه‌های موجود است.

یافته‌ها

جدول ۲، میانگین، انحراف‌استاندارد و ضرایب اعتبار (همسانی درونی^{۱۳} با روش‌های تتای ترتیبی^{۱۴} و آلفای کرونباخ) عامل‌های نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور را نشان می‌دهد. داده‌های این جدول نشان می‌دهد در میان شش عامل بالاترین میانگین (براساس بیشینه ۴) به‌ترتیب در تمرکز روی خود (۳/۲۵)، اکتشاف هویت (۳/۲۰)، آزمایشگری/فرصت‌ها (۳/۱۹) و احساس بینابینی (۳/۰۷) و کمترین میانگین به‌ترتیب در منفی‌بودن/بی‌ثباتی (۲/۴۰) و تمرکز بر دیگران (۲/۹۲) به‌دست آمده است. نمودار ۱ مقایسه میانگین عامل‌ها را نشان می‌دهد.

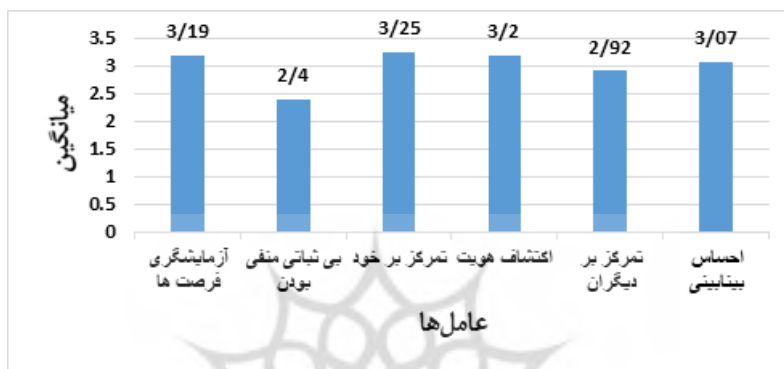
- 1 - Multi-Measure Agentic Personality Scale (MAPS)
- 2 - human agency
- 3 - self-esteem
- 4 - purpose in life
- 5 - locus of control
- 6 - self-efficacy
- 7 - Vallerand

- 8 - confirmatory factor analysis
- 9 - Muthe'n, L.
- 10 - Muthe'n, B.
- 11 - Hurley, A. E.
- 12 - exploratory factor analysis
- 13 - internal consistency
- 14 - ordinal theta

جدول ۲

شاخص‌های توصیفی و ضرایب اعتبار عامل‌های نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور

عاملیت و عامل‌های فهرست	<u>M</u>	<u>SD</u>	ضرایب α	ضرایب θ
۱. عاملیت	۶۷	۹/۳۰	-	-
۲. آزمایشگری / فرصت‌ها	۳/۱۹	۰/۵۱	۰/۶۶	۰/۶۷
۳. بی‌ثباتی / منفی بودن	۲/۴۰	۰/۴۹	۰/۷۳	۰/۷۴
۴. تمرکز روی خود	۳/۲۵	۰/۵۴	۰/۶۸	۰/۷۰
۵. اکتشاف هویت	۳/۲۰	۰/۴۶	۰/۷۶	۰/۸۱
۶. تمرکز بر دیگران	۲/۹۲	۰/۵۷	۰/۶۲	۰/۶۵
۷. احساس بینابینی	۳/۰۷	۰/۵۸	۰/۵۰	۰/۵۳

نمودار ۱. مقایسه میانگین عامل‌های نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور

جدول ۳

همبستگی عامل‌های نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور با هم و با سازه عاملیت

عاملیت و عامل‌های نسخه فارسی فهرست	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. عاملیت	-					
۲. آزمایشگری / فرصت‌ها	۰/۳۰**	-				
۳. بی‌ثباتی / منفی بودن	-۰/۱۹**	۰/۰۷	-			
۴. تمرکز روی خود	۰/۳۵**	۰/۶۷**	۰/۰۴	-		
۵. اکتشاف هویت	۰/۲۳**	۰/۷۱**	۰/۰۸*	۰/۷۸**	-	
۶. تمرکز بر دیگران	۰/۳۱**	۰/۴۲**	-۰/۱۸**	۰/۶۱**	۰/۴۰**	-
۷. احساس بینابینی	۰/۱۲**	۰/۳۱**	۰/۱۶**	۰/۴۴**	۰/۵۳**	۰/۲۶**

جدول ۳ ضرایب همبستگی زیرمقیاس‌های فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور با یکدیگر و با سازه عاملیت را نشان می‌دهد. نتایج این جدول نشان می‌دهد رابطه ۵ عامل آزمایشگری، تمرکز روی خود، اکتشاف هویت، تمرکز بر دیگران و احساس بینابینی با عاملیت مثبت معنادار، اما با عامل بی‌ثباتی منفی معنادار است. رابطه ۵ عامل آزمایشگری، تمرکز روی خود، اکتشاف هویت، تمرکز بر دیگران و احساس بینابینی با یکدیگر مثبت و رابطه بین بی‌ثباتی با تمرکز بر دیگران، منفی بود. رابطه همه عامل‌ها به‌جز رابطه بی‌ثباتی

با تمرکز روی خود و رابطه بی‌ثباتی با آزمایشگری، معنادار بود. بیشترین شدت رابطه بین اکتشاف هویت با تمرکز روی خود ۰/۷۸ بود. اعتبار نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور: اولین گام برای ارزیابی مدل اندازه‌گیری، تعیین اعتبار و روایی مقیاس‌ها است. برای محاسبه همسانی درونی و ضرایب اعتبار فهرست ۳۱ ماده‌ای ابعاد بزرگسالی در حال ظهور و زیرمقیاس‌های شش‌گانه آن، از روش‌های تتای ترتیبی و آلفای کرونباخ استفاده شد. به باور زامبو، گادرمین و زایسر (۲۰۰۷) روش تتای ترتیبی

برای مقیاس‌های لیکرتی مناسب‌تر است و برآورد دقیق‌تری از اعتبار دارد. ضریب اعتبار کل ابزار با هر دو روش $0/83$ ، و ضرایب اعتبار برای زیر مقیاس‌ها با روش تنای ترتیبی و آلفای کرونباخ به‌ترتیب برای اکتشاف هویت $0/81$ ، $0/76$ ؛ آزمایشگری/فرصت‌ها $0/67$ ، $0/66$ ؛ بی‌ثباتی/منفی‌بودن $0/74$ ، $0/73$ ؛ تمرکز بر خود $0/70$ ، $0/68$ ؛ احساس بینایی $0/53$ و $0/50$ ؛ تمرکز بر دیگری $0/65$ ، $0/62$ به‌دست آمد. در نتیجه، همه زیرمقیاس‌ها به ضرایب اعتبار (همسانی درونی) رضایت‌بخشی دست یافتند. نانالی^۱ (۱۹۷۸) در کتاب نظریه روان‌سنجی اعتبار بین $0/50$ تا $0/60$ را برای پژوهش‌های اولیه و مقیاس‌های جدید، قابل قبول دانسته است. نتایج در جدول ۲ آمده است.

روایی نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور: برای بررسی روایی سازه نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور و ارزیابی اینکه

جدول ۴

شاخص‌های نیکویی برازش نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور

IFI	CFI	NNFI	NFI	RMR	RSMEA	PGFI	AGFI	GFI	شاخص‌های نیکویی برازش
۰/۹۱	۰/۹۱	۰/۹۰	۰/۸۷	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۷۳	۰/۸۳	۰/۸۶	مقادیر

$0/87$ و $0/90$ بود. با توجه به نزدیکی مقادیر آن‌ها به $0/90$ ، با کمی اغماض به‌عنوان شاخص‌های نشان‌دهنده برازش قابل قبول پذیرفته شدند. در مجموع شاخص‌ها نشان دادند که ساختار شش عاملی مقیاس اصلی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور در داده‌های نمونه ایرانی مورد تأیید قرار گرفت. بنابراین روایی سازه نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور تأیید شد.

نمایش ساختارهای عاملی به‌صورت گرافیکی کمک می‌کند تا ساختار بهتر درک شود (ریول، ۲۰۲۳). شکل ۱، مدل اندازه‌گیری نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور را به همراه شاخص‌های برازش نشان می‌دهد. از نظر یو^{۱۰} (۲۰۰۲) نقل از مارش، هاو و گریسون، (۲۰۰۵)، مقادیر ریشه

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که مدل اندازه‌گیری ابعاد بزرگسالی در حال ظهور از برازش خوب و قابل قبولی برخوردار است. یعنی بین داده‌های مشاهده‌شده و مدل شش عاملی پیشنهادی برازش وجود دارد. مقدار نسبت خی دو به درجه آزادی محاسبه‌شده ($3/04$)، و شاخص ریشه میانگین مربعات باقیمانده^۲ با ارزش $0/04$ نشان‌دهنده برازش خوب مدل شش عاملی پیشنهادی با داده‌ها است. شاخص ریشه دوم واریانس خطای تقریب^۳ با ارزش $0/06$ نیز نشان‌دهنده سطح برازش قابل قبول است. مقدار شاخص برازش مقایسه‌ای^۴ $0/91$ بود. شاخص‌هایی مانند شاخص نیکویی برازش^۵، شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده^۶، شاخص نیکویی برازش مقتصد^۷، شاخص تناسب هنجار^۸ و شاخص تناسب غیرهنجار^۹ نیز به‌ترتیب $0/86$ ، $0/83$ ، $0/73$ ،

1 - Nunnally, J. C.

2 - Root Mean Square Residual (RMR)

3 - Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

4 - Comparative Fit Index (CFI)

5 - Goodness of Fit Index (GFI)

6 - Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

7 - Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)

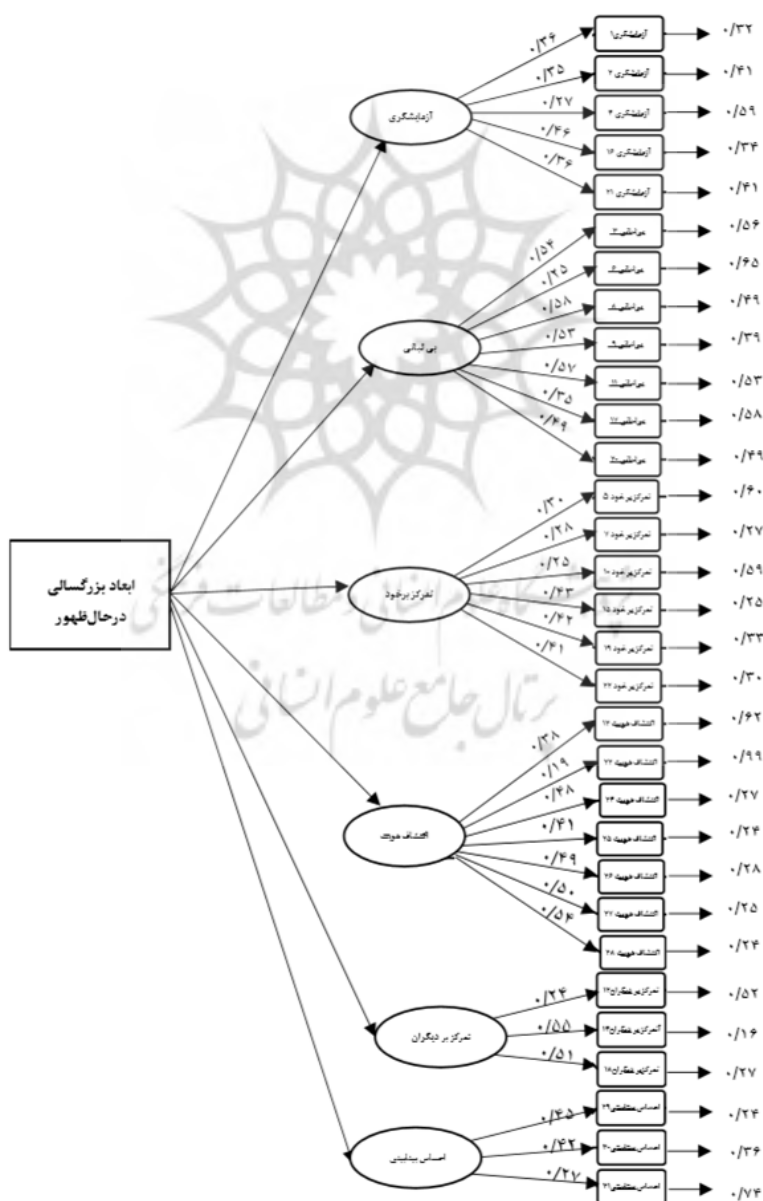
8 - Normed Fit Index (NFI)

9 - Non-Normed Fit Index (NNFI)

10 - Yu, C. Y.

برای بررسی روایی همگرا نشان داد همبستگی معناداری در جهت‌های مورد انتظار بین مقیاس و زیرمقیاس‌های آن با مقیاس عاملیت انسانی وجود دارد (جدول ۳) که نشان می‌دهد نسخه فارسی ابزار از روایی همزمان خوبی برخوردار است. سرانجام اینکه، آزمون t برای بررسی صحت ابزار نشان داد میانگین هر شش ویژگی بزرگسالی در حال ظهور (جدول ۲) اندازه‌گیری شده توسط فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور با میانگین کمینه و بیشینه پاسخ‌های ممکن (۲/۵) تفاوت معناداری دارد ($P < 0.05$). بنابراین صحت ابزار نیز مورد تأیید قرار گرفت.

دوم واریانس خطای تقریب کمتر ۰/۰۸ نشان‌دهندهٔ برآزش نسبتاً خوب و قابل قبول است. هول^۱ (۱۹۹۵) نقل از لیشا و دیگران، (۲۰۱۴) معتقد است به‌عنوان یک قاعدهٔ کلی، برای هر سه شاخص برآزش نسبی، مقادیر بیشتر از ۰/۹۰ برای نشان دادن برآزش خوب در نظر گرفته می‌شود. به‌طور کلی، مقادیر شاخص برآزش مقایسه‌ای بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵ نشان‌دهندهٔ تناسب معقول است. با توجه به برآزش معقول مدل با داده‌ها در گام اول، به تحلیل عاملی تأییدی اکتفا شد. یافته‌های حاصل از بررسی رابطهٔ بین عاملیت و زیرمقیاس‌های نسخهٔ اصلی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور

شکل ۱. تحلیل عاملی تأییدی مدل شش عاملی نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور

بحث

هدف این پژوهش اعتبارسنجی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور رایفمن و دیگران (۲۰۰۷)، برای سنجش ویژگی‌های پیشنهادی آرنست (۲۰۰۴ و ۲۰۲۴) برای بزرگسالان در حال ظهور در جامعه ایرانی و برآورد ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی این فهرست بود. یافته‌ها نشان از همسانی درونی کافی و تأیید اعتبار کل مقیاس و زیرمقیاس‌های شش‌گانه مقیاس اصلی براساس داده‌های برآمده از نمونه ایرانی داشت. همسو با یافته‌های رایفمن و دیگران (۲۰۰۷)، دوترا-تومه (۲۰۱۷)، و سانچز-کوئیچا و دیگران (۲۰۱۸)، اعتبار ابزار اصلی تأیید شد.

شاخص‌های برآمده از تحلیل عامل تأییدی برای بررسی روایی ابزار نشان داد که مدل شش‌عاملی، با داده‌ها برازش داشته و ساختار اصلی به خوبی با نمونه ایرانی مطابقت دارد. این یافته با نتایج زالوسکی (۲۰۱۲)، دوترا-توم و کولر (۲۰۱۷)، سانچز-کوئیچا و دیگران (۲۰۱۸)، کروچتی و دیگران (۲۰۱۵)، و کلمنتیوا (۲۰۲۳)، و مبنی بر تأیید اعتبار و روایی ابزار اصلی و زیرمقیاس‌های آن همسو بود. در تبیین نتایج مشابه باید گفت اگر عواملی مانند جهانی‌شدن (اوزر، مکا، و شوارتز، ۲۰۱۹؛ جنسن و آرنست، ۲۰۱۲؛ گالا و کاپیدا، ۲۰۱۴؛ لینداستورم، ۲۰۱۵؛ یانگ و دیگران، ۲۰۱۱)، در پیدایش مرحله بزرگسالی در حال ظهور در سراسر جهان نقش داشته‌اند، همان عوامل در ایجاد ویژگی‌های بزرگسالان در حال ظهور هم نقش دارند. به باور رایو و دیگران (۲۰۱۴)، افراد ۱۸ تا ۲۵ ساله ممکن است ویژگی‌های منحصر به فردی در یک کشور خاص داشته باشند، اما ویژگی‌های مشاهده شده در بیشتر کشورها یکسان است. مقایسه یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش‌ها در کشورهای دیگر نشان داد در بعضی از آن‌ها همان شش‌عامل اصلی تأیید شد. به عنوان مثال، در مطالعه یروفیوا و دیگران (۲۰۲۴) که با هدف مطالعه تغییرپذیری فرهنگی و یافتن یک نسخه مشترک برای سه کشور ارمنستان، چین و روسیه انجام شد، مدلی همبسته پنج عاملی مطابق با نظریه شناسایی شد.

در برخی از پژوهش‌ها (مانند، آتاک و چوک، ۲۰۰۸؛ لئونتوپولو و دیگران، ۲۰۱۶؛ وایدر و دیگران، ۲۰۱۶) نیز مدل‌هایی سه عاملی با ادغام عوامل شش‌گانه اصلی و با ترکیب عنوان آن‌ها به دست آمد، و در پژوهش‌های دیگر (مانند فیرو آریاس و مورنو هرناندز، ۲۰۰۷؛ ماچک و دیگران، ۲۰۰۷) نیز تعدادی از ماده‌ها مشابه فهرست اصلی و تعدادی متفاوت درآمدند که در نهایت به ایجاد همان عامل‌های اصلی منجر شدند. از طرفی، بیشتر عامل‌های متفاوت نیز به لحاظ مفهومی معادل مفهوم نهفته در عامل اصلی بود. در بیشتر فهرست‌های به دست آمده، تعداد ماده‌ها کمتر از ماده‌های فهرست اصلی بود. این نتایج همسو در مجموع هم تأییدی بر پنج ویژگی پیشنهادی آرنست (۲۰۰۴، ۲۰۲۴ و ۲۰۰۰) برای بزرگسالان در حال ظهور، و هم تأییدکننده فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) است. یافته پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های آتاک و چک (۲۰۰۸)، زاگورسکا و دیگران (۲۰۲۳)، کوانگ و دیگران (۲۰۲۳)، لئونتوپولو و دیگران (۲۰۱۶)، ماتیس و دیگران (۲۰۲۰)، وایدر و دیگران (۲۰۱۶) مبنی بر برازش ضعیف داده‌ها با مدل رایفمن و دیگران (۲۰۰۷) مغایر بود. این مغایرت‌ها ممکن است ناشی از عوامل فرهنگی باشد. به عنوان نمونه عامل بی‌ثباتی بیشترین تنوع را در کشورهای چین، ارمنستان و روسیه نسبت به سایر عامل‌ها نشان داد. همچنین کمترین نمره اجتناب از استقلال در چین می‌تواند توضیح دهد که چگونه جوانان به دلیل جهان‌بینی فرهنگی خود با موقعیت‌های غیرمنتظره کنار می‌آیند. ارمنستان، مانند روسیه، دارای میزان بالایی از شاخص نگرانی است که ممکن است با فرهنگ سنتی مرتبط باشد که در آن مردم عادت می‌کنند مانند والدین و پدربزرگ و مادر بزرگ خود با مشکلات کنار بیایند (یروفیوا و دیگران، ۲۰۲۴). همچنین این مغایرت‌ها را می‌توان به تأثیر متقابل میان جهت‌گیری فرهنگی و توسعه هویت شخصی در طی فرایندهای فرهنگ‌پذیری مبتنی بر جهانی‌شدن در مناطق گوناگون جهان نسبت داد. براساس نتایج اوزر و دیگران هویت شخصی در میان بزرگسالان

در مقایسه با سایر گروه های سنی هستند. از طرف دیگر، در پژوهش هایی (مانند، ماچک و دیگران، ۲۰۰۷) که نمونه از محدوده سنی بزرگسالان درحال ظهور بود، مدل اصلی تأیید شده است. برخی از تفاوت ها نیز می تواند براساس تفاوت در زمینه های فرهنگی تبیین شود (اسپیشاکووا و راجووا، ۲۰۲۰).

به باور نگارنده، تفاوت های فرهنگی می توانند براساس الگوهای^۱ بزرگسالی درحال ظهور (میزان توافق با هر بُعد بزرگسالی درحال ظهور، ببینید تالیابو و دیگران، ۲۰۱۵) تبیین شوند و لزوماً به پیدایش ویژگی هایی متفاوت از پنج ویژگی اصلی منجر نشوند. به عنوان نمونه دانشجویان ایرانی مشابه با دانشجویان رومانیایی (نگرو، ۲۰۱۲)، اتریشی (سیرش و دیگران، ۲۰۰۹)، و برزیلی (دوترا-تومه، ۲۰۱۳)، در چهار ویژگی تمرکز بر خود، اکتشافات هویت، آزمایشگری و احساس بینابینی، بالاترین سطح توافق را داشتند. دانشجویان ایرانی، مانند دانشجویان ایتالیایی (تالیابو و دیگران، ۲۰۱۵) در ویژگی تمرکز بر خود بالاترین میانگین را داشتند. میزان توافق با دو ویژگی اکتشافات هویت و آزمایشگری در دانشجویان ایرانی تقریباً برابر بود. میزان توافق با ویژگی احساس بینابینی در دانشجویان ایرانی، مشابه دانشجویان آمریکایی (زوروتوویچ، ۲۰۱۴) و کانادایی (زالوسکی، ۲۰۱۲) بود و در رتبه چهارم قرار داشت. یافته های پژوهش حاضر در مورد ابعاد، دارای دو تفاوت عمده با یافته های پژوهش های دیگر بود. اول اینکه، دانشجویان ایرانی حداقل توافق را با ویژگی های منفی بودن / بی ثباتی در میان دانشجویان کشورهای دیگر داشتند. این یافته نشان می دهد که دانشجویان ایرانی در سن ۱۸ تا ۲۵ سالگی نسبت به همسالان خود در کشورهای دیگر بی ثباتی کمتری را تجربه می کنند. شاید علت این تفاوت محدود بودن گزینه های موجود برای انتخاب و تغییر در جامعه ایرانی باشد. چرا که بی ثباتی و به دنبال آن منفی بودن از تغییراتی مثل تغییر رشته تحصیلی یا تغییر محل سکونت ناشی می شود (آرنت، ۲۰۲۴)، و دانشجویان

درحال ظهور غیرغربی که در معرض جهانی شدن فرهنگی قرار دارند، نقشی کلیدی دارد (اوزر و دیگران، ۲۰۱۹). این مؤلفان براین باورند که ویژگی های بزرگسالی درحال ظهور بین کشورها متفاوت است، زیرا چهار انقلاب مورد اشاره آرنت (۲۰۰۴) که تغییراتی را در زمان بندی تحول موجب شدند، همه کشورها را با شدت یکسان تحت تأثیر قرار نداده است. البته، هدف تعدادی از پژوهش های (مانند باجو و دیگران، ۲۰۱۵؛ زاگورسکا و دیگران، ۲۰۲۳؛ وایدر و دیگران، ۲۰۱۶) دارای نتایج ناسازگار با پژوهش حاضر، تهیه نسخه کوتاه فهرست بود. در تبیین یافته های متفاوت می توان گفت برخی از این تفاوت ها می تواند ناشی از تفاوت در نمونه پژوهش و بازه سنی شرکت کنندگان باشد (اسپیشاکووا و راجووا، ۲۰۲۰). برخی از پژوهشگران (مانند آتاک و چک، ۲۰۰۸؛ فیرو آریاس و مورنو هرناندز، ۲۰۰۷؛ لیشا و دیگران، ۲۰۱۴) محدوده سنی را انتخاب کرده اند که با دامنه سنی مرحله بزرگسالی درحال ظهور منطبق نبوده است. لیشا و دیگران (۲۰۱۴) تصریح کردند که تحلیل عاملی اکتشافی آن ها برای بررسی ویژگی های روان سنجی فهرست ابعاد بزرگسالی درحال ظهور در نمونه ای از نوجوانان پرخطر (جمعیت دانش آموزان دبیرستانی) با هدف ارزیابی کاربرد این ابزار در جمعیت های دیگر و گسترش این سازه در جمعیت های جدید انجام گرفته است. باید گفت، در این صورت ابزار به دست آمده، دیگر ابزار سنجش ابعاد بزرگسالی درحال ظهور نخواهد بود. این درحالی است که دامنه سنی شرکت کنندگان پژوهش حاضر، ۱۸ تا ۲۵ سال به عنوان دامنه سنی کانونی مورد نظر آرنت برای بزرگسالی درحال ظهور بود (آرنت، ۲۰۲۴). براساس نظریه آرنت، شرکت کنندگان ۱۸ تا ۲۵ ساله بیشتر از شرکت کنندگان جوان تر یا مسن تر از خود، پنج ویژگی بزرگسالی درحال ظهور را تأیید می کنند (آرنت، ۲۰۲۴). به باور رایفمن و دیگران (۲۰۱۶) نیز افراد ۱۸ تا ۲۵ ساله دارای بالاترین (یا کمترین) میانگین در زیرمقیاس های فهرست ابعاد بزرگسالی درحال ظهور

ایرانی در این موارد خیلی آزادی عمل ندارند. تفاوت دوم به بُعد تمرکز بر دیگران مربوط بود. دانشجویان ایرانی بیش از همتایان خود در کشورهای دیگر، بُعد تمرکز بر دیگری را تأیید کردند. این یافته اخیر را می‌توان به گرایش‌های فرهنگی به نسبت جمعی‌نگرانه‌تر ایرانی‌ها نسبت داد. براساس پژوهش حاضر، میانگین زیرمقیاس‌ها نزدیک مقادیر رایفمن و دیگران (۲۰۰۷، ۲۰۱۶) و در همه ابعاد پایین از نمونه آمریکایی آن‌ها بود. می‌توان گفت الگوی ابعاد پنج‌گانه بزرگسالان در حال ظهور ایرانی به عنوان یک کشور در حال توسعه (آرنت، ۲۰۲۴)، متفاوت از جامعه آمریکا به عنوان یک کشور توسعه یافته است. به عنوان نمونه‌ای دیگر، در پژوهش حاضر، بُعد منفی‌بودن/ بی‌ثباتی دارای کمترین میانگین در مقایسه با میانگین جامعه آمریکا بود. در واقع، بزرگسالان در حال ظهور ایرانی نیز تاحدزیادی احساس بی‌ثباتی دارند، اما نه به اندازه جامعه آمریکا، چرا که در ایران به اندازه جامعه آمریکا شاهد ترک خانواده نیستیم. از نظر دوترا-تومه (۲۰۱۳)، برخلاف ایالات متحده، در برزیل لزوماً از افراد انتظار نمی‌رود که خانه والدین خود را برای تحصیل ترک کنند. چالش بسیار مهم برای یافته‌های برخی تحلیل‌ها (مانند پرز و دیگران، ۲۰۰۸؛ زاگورسکا و دیگران، ۲۰۲۳؛ فیرو آریاس و مورنو هرناندز، ۲۰۰۷؛ لیشا و دیگران، ۲۰۱۴؛ ماچک و دیگران، ۲۰۰۷؛ هیل و دیگران، ۲۰۱۵)، حذف عامل احساس بینابینی از مدل است که اساساً با مفهوم اصلی نظریه بزرگسالی در حال ظهور ناسازگار است. درواقع، این یافته با تعریف مرحله بزرگسالی در حال ظهور مبنی بر اینکه افراد در این محدوده سنی، در مورد توصیف وضعیت خود، به ابهام بیشتری گرایش داشته و احساس بینابینی دارند (آرنت، ۲۰۲۴)، در تعارض است. عامل احساس بینابینی در مطالعه سوم رایفمن و دیگران (۲۰۱۶) که بیشتر شرکت‌کنندگان آن ۱۸ تا ۲۶ ساله بودند، به عنوان عامل ششم به مدل اضافه شد. آن‌ها براین باورند که احساس بینابینی سنگ بنای بزرگسالی در حال ظهور است. لیشا و دیگران (۲۰۱۴) حذف بُعد منفی‌بودن/

بی‌ثباتی در مدل خود را بدین صورت تبیین کردند که «منفی‌بودن/بی‌ثباتی یکی از ابعاد کانونی است، اما ما آن را حذف کردیم، زیرا بیشتر در مورد احساسات همراه با دوران گذار است تا وضعیتی که فرد خود را در رابطه با بزرگسالی می‌بیند». درحالی‌که باور آرنت (۲۰۰۴)، بزرگسالی در حال ظهور (بازه زمانی حداقل هشت ساله) دوران گذار نیست (فتحی، ۲۰۲۳). نکته مهم دیگر اینکه در مواردی تحلیل‌های عاملی در یک کشور (مانند دوترا-تومه و کولر، ۲۰۱۷، و دوترا-تومه، ۲۰۱۳، در برزیل؛ کلمنتیوا، ۲۰۲۳ و یوروفیوا، ۲۰۲۳، در روسیه) به نتایج متفاوتی دست یافتند.

در مجموع، تلاش‌ها برای انطباق فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور در کشورهای مختلف منجر به نوعی تشدید در سنجش ویژگی‌های بزرگسالان در حال ظهور شده است. فاس و دیگران براین باورند، تلاش‌های اصلاح و کاهش ماده‌های این ابزار، نگرانی‌هایی را در مورد ساختار عاملی اساسی و کاربرد پیش‌بینی‌کننده آن ایجاد کرده است. به باور اسپیشاکووا و راجووا (۲۰۲۰) استفاده از ابزار واحد امکان مقایسه ادراکات بزرگسالان در حال ظهور بین کشورها و فرهنگ‌های مختلف را فراهم می‌کند. دوترا-تومه و کولر (۲۰۱۷) پیشنهاد کردند در مطالعات آتی امکان حفظ تمام ماده‌های فهرست اصلی مدنظر قرار گیرد تا امکان مقایسه بین نمونه‌های کشورهای مختلف فراهم شود. لیشا و دیگران (۲۰۱۴) اذعان داشته‌اند فهرست اصلی یک ابزار مفید و کاربردی برای اندازه‌گیری بزرگسالی در حال ظهور است. به باور شاینر و دیگران (۲۰۰۲) برخی از پژوهشگران از اصطلاح «بزرگسالان در حال ظهور» برای اشاره به گروه سنی ۱۸ تا ۲۵ ساله به عنوان یک کل استفاده کرده‌اند، دقیقاً مانند افرادی که از عباراتی مانند «نوجوانان» و «بزرگسالان» برای گروه‌های سنی خاص استفاده می‌کنند (رایفمن و دیگران، ۲۰۰۷). براین اساس، همان‌طور که نوجوانان سراسر جهان با ویژگی‌های مشخصی شناخته می‌شوند، بزرگسالان در حال ظهور نیز می‌توانند ویژگی‌های منحصر به فرد جهان‌شمول داشته باشند. بنابراین، منطقی است که

جمله روابط عاشقانه، روابط والد و فرزند، مصرف و سوء مصرف مواد، رفتارهای پرخطر، سلامت روانی، هویت، رضایت از زندگی، کیفیت زندگی، بهزیستی روانی، حرمت خود، اضطراب اجتماعی، افسردگی، فرسودگی شغلی، و غیره) در جامعه ایران با استفاده از نسخه فارسی ابزار پیشنهاد می‌شود. انجام مطالعه کیفی با هدف شناسایی ویژگی‌های منحصر به فرد بزرگسالان در حال ظهور ایرانی و تهیه ابزار مناسب سنجش براساس آن و اعتبارسنجی ابزار و بررسی اعتبار بازآزمایی ابزار در پژوهش‌های بعدی پیشنهاد می‌شود.

منابع

- Alavi, M., Visentin, D. C., Thapa, DK., Hunt, G. E., Watson, R., & Cleary, M. (2020). Exploratory factor analysis and principal component analysis in clinical studies: Which one should you use? *Journal of Advanced Nursing*, 76 (8), 1886-1889.
- Arnett, J.J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.
- Arnett, J. J. (2001). Conceptions of the transition to adulthood: Perspectives from adolescence through midlife. *Journal of Adult Development*, 8 (2), 133-143.
- Arnett, J.J. (2004). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties*. New York: Oxford University Press.
- Arnett, J.J. (2006). Emerging adulthood: Understanding the new way of coming of age. In J.J. Arnett & J.L. Tanner (Eds.), *Emerging adults in America: Coming of age in the 21st century* pp. 3-19). Washington, DC: APA Books.
- Arnett, J.J., & Schwab, J. (2012). *The Clark University Poll of Emerging Adults: Thriving, struggling, and hopeful*. Worcester, MA: Clark University. Retrieved 12 April 2023 from: <https://www2.clarku.edu/clark-poll-emerging-adults/pdfs/clark-university-poll-emerging-adults-findings>.
- Arnett, J.J. (2024). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties* (3rd edition). New York: Oxford University Press.
- Atak, Hasan & Cok, Figen. (2008). The Turkish version of Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood. *International Journal of Human and Social Sciences*, 2 (3), 281-287.

در مطالعات بعدی بر استفاده از مقیاس اصلی تمرکز شود. به نظر می‌رسد علت اصلی تفاوت‌های زیاد در مقیاس‌های به دست آمده، اتکای بیش از حد به روش تحلیل عاملی و دخالت ندادن بینش پژوهشگر در فرایند تحلیل است. اگرچه تحلیل عاملی ابزار کمی نیرومندی است، اما تحلیل کیفی پژوهشگر می‌تواند به نتایج منطقی‌تری منجر شود. آرنست (۲۰۰۱) نقل (الوسکی، ۲۰۱۲) در این رابطه تأکید کرده است که زیرمقیاس‌های ابزار او هرگز قرار نبود از طریق روش‌های آماری مانند تحلیل عاملی طبقه‌بندی شوند. چراکه، زیرمقیاس‌ها عمداً و با گروه‌بندی ماده‌ها با هم به صورت نظری، بر اساس ادبیات خاص ایجاد شدند. براساس یافته‌های پژوهش حاضر و در پرتو تبیین‌های ارائه شده می‌توان نتیجه گرفت، نسخه اصلی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور با جامعه ایران انطباق دارد. بنابراین، استفاده از نسخه فارسی فهرست ابعاد بزرگسالی در حال ظهور برای اندازه‌گیری ویژگی‌های بزرگسالان در حال ظهور ایرانی معتبر است. این مطالعه محدودیت‌هایی مانند محدود بودن نمونه به بزرگسالان در حال ظهور دانشجو و پایین بودن بارهای عاملی بعضی از ماده‌ها دارد. اعتبار بازآزمایی ابزار در این پژوهش بررسی نشد. مطالعه با روی آورد کمی برای اعتبارسنجی ابزار موجود برای بررسی پنج ویژگی اصلی شناسایی شده توسط آرنست برای بزرگسالان در حال ظهور اجرا شده است و ابزار اعتبارسنجی شده می‌تواند برای مقایسه‌های بین فرهنگی مفید باشد، اما برای شناسایی ویژگی‌های منحصر به فرد بزرگسالان در حال ظهور ایرانی و اندازه‌گیری آن‌ها، ابتدا نیازمند اجرای پژوهش کیفی برای شناسایی ویژگی‌های خاص، سپس تهیه و اعتبار سنجی ابزار متناسب با آن است.

استفاده از نسخه فارسی این پژوهش برای مطالعه بزرگسالی در حال ظهور و ابعاد آن در ایران پیشنهاد می‌شود. اعتبار سنجی روی نمونه غیردانشجویان برای پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود. بررسی عوامل پیش‌بینی‌کننده ابعاد بزرگسالی در حال ظهور و روابط زیرمقیاس‌های آن با متغیرهای متعدد روان‌شناختی (از

- well-being in emerging adulthood. *Journal of Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 59 (15), 225-236. [In Persian].
- Fathi, M. R. (2016). *Investigating the identity status of preservice training teacher's students and other students based on the theory of emerging adulthood and the role of agency in it*. Doctoral Thesis, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran. [In Persian].
- Fathi, M. R. (2023). *Emerging adulthood, a winding road to adulthood*. Tehran: Parkaas. [In Persian].
- Fathi, M. R., Kiamanesh, A. R., & Jomehri, F. (2018 a). Emerging adulthood and its characteristics in Iranian university students. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 1(7), 82-101. [In Persian].
- Fathi, M. R., Kiamanesh, A. R., & Jomehri, F. (2018 b). The role of human agency, gender and age in identity characteristics: Arnett's emerging adulthood. *Journal of Developmental Psychology: Iranian Psychologists*, 57(15), 23-44. [In Persian].
- Fierro Arias, D., & Moreno Hernández, A. (2007). Emerging adulthood in Mexican and Spanish youth: Theories and realities. *Journal of Adolescent Research*, 22(5), 476-503.
- Gala, J., & Kapadia, S. (2014). Romantic love, commitment and marriage in EA in an Indian context. *Views of Emerging Adults and Middle Adults, Psychology and Developing Societies*, 26(1) 115-141.
- Galanaki, E., & Sideridis, G. (2019). Dimensions of emerging adulthood, criteria for adulthood, and identity development in Greek studying youth: A person-centered approach. *Emerging Adulthood* 7, 411-431.
- Hill, J. M., Lalji, M., van Rossum, G., van der Geest, V. R., & Blokland, A. A. (2015). Experiencing emerging adulthood in the Netherlands. *Journal of Youth Studies*, 18(8), 1035- 1056.
- Jensen, L. A., & Arnett, J.J. (2012). Going global: New pathways for adolescents and emerging adults in a changing world. *Journal of Social Issues*, 68(3), 473-492.
- Kim, S. (2012). *Developmental changes of emerging adult couples during transition to parenthood. presented in partial fulfillment of the requirements*. Master of Science in the Graduate School of the Ohio State University.
- Klementyeva M.V. (2023). The Russian version of Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (the Baggio, S., Iglesias, K., Studer, J., & Gmel, G. (2014). An 8-Item Short Form of the Inventory of Dimensions of Emerging Adulthood among young Swiss men. *Evaluation & Amp the Health Professions*.
- Banabehbahani, P., Ghorban Jahormi, R., & Jomehari, F. (2020). Presenting a model for predicting the social health of young people based on emerging adulthood dimensions and the mediating role of self-concept. *Cultural Psychology*, 4(2), 203 - 222.
- Barrera-Herrera, A., Leal-Paredes, N., Cid-Penroz, A., Huerta-Espinoza, M. J., Riffo-Álvarez, C., Vallejos-Barrera, L., & Raipán-Gómez, P. (2024). Narrative review of the positive development model for Chilean emerging adults. *Universidad y Salud*, 26(2), 41-50.
- Cohen, R. J., & Swerdlik, M. E. (2018). *Psychological Testing and Assessment*. McGraw-Hill Education.
- Côté, J. E. (1997). An empirical test of the identity capital model. *Journal of Adolescence*, 20(5), 577-597.
- Crocetti, E., Tagliabue, S., Sugimura, K., Nelson, L. J., Takahashi, A., Niwa, T., et al. (2015). Perceptions of emerging adulthood: A study with Italian and Japanese university students and young workers. *Emerging Adulthood*, 3(4), 229-243.
- Dutra-Thomé, L. (2013). *Emerging adulthood in southern Brazilians from differing socioeconomic status: Social and subjective markers*. PhD Dissertation, Federal University.
- Dutra-Thomé, L., & Koller, S. H. (2017). Brazilian version of the Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood: Investigating the current transition to adulthood. *Trends in Psychology*, 25(3), 901-912.
- Eskandari, R., Hijazi, E. & Rouhani, N. (2022). *The role of emerging adulthood characteristics in the positive development of youth*. The Fifth International conference of Educational Psychology: Psycho-educational Interventions.
- Faas, C., McFall, J., Peer, J. W., Schmolesky, M. T., Chalk, H. M., Hermann, A., Chopik, W. J., Leighton, D. C., Lazzara, J., Kemp, A., DiLillio, V., & Grahe, J. (2020). Emerging Adulthood MoA/IDEA-8 Scale Characteristics from multiple institutions. *Emerging Adulthood*, 8(4), 259-269.
- Falsafi, N., & Nemat Tavousi, M. (2019). The role of identity dimensions in self-esteem and psychological

- Integrative Self-Knowledge and academic help-seeking behavior of female students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 17 (38), 47-66. [In Persian].
- Negru, O. (2012). The time of your life: Emerging adulthood characteristics in a sample of Romanian high-school and university students. *Cognition, Brain, Behavior. An Interdisciplinary Journal*, 16 (3), 357-367.
- NG, P., Yang, S. & Chiu, R. (2024). Features of emerging adulthood, perceived stress and life satisfaction in Hong Kong emerging adults. *Current Psychology*, 43(23), 1-13.
- Nice, M. L., & Joseph, M. (2023). The features of emerging adulthood and individuation: Relations and differences by college-going status, age, and living situation. *Emerging Adulthood*, 11(2), 271-287.
- Nolan, A. M. (2006). *An examination of features of emerging adulthood*. MA thesis, Carleton University.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Ozer, S., Meca, A., & Schwartz, S. J. (2019). Globalization and identity development among emerging adults from Ladakh. *Culture Divers Ethnic Minor Psychology*, 25(4), 515-526.
- Pérez, J. C., Cumsille, P., & Martínez, M. L. (2008). *Construct validity of the Inventory of Dimensions of Emerging Adulthood in a Chilean sample*. Poster presented at the biennial meeting of the Society for Research on Adolescence. Retrieved 18 May, 2013 from: https://www.researchgate.net/publication/215602597_Construct_Validity_of_the_Inventory_of_Dimensions_of_Emerging_Adulthood_in_a_Chilean_Sample
- Raiu, S-L., Roth, M., & Hărăguș, T-P. (2014). Emerging adulthood in Romania: Comparison between the perceptions twelfth graduates and students about maturity. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 149, 803 – 807.
- Reifman, A., Arnett, J. J., & Colwell, M. J. (2007). Emerging adulthood: Theory, assessment and application. *Journal of Youth Development*, 2(1), 37-48.
- Reifman, A., Arnett, J. J., & Colwell, M. J. (2016). The IDEA: Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (extensive analyses to accompany Reifman, Arnett, & Colwell, 2007, *Journal of Youth Development*.
- Revelle, W. (2023). Psych: procedures for psychological, psychometric, and Personality research. R package IDEA-R): Developmental features of university students. *Vestnik of Saint Petersburg University Psychology*, 13 (2), 164–182.
- Kuang, J., Zhong, J., Yang, P., Bai, X., Liang, Y., Cheval, B., et al (2023). Psychometric evaluation of the Inventory of Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA) in China. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 23(1), 100331.
- Lanctot, J., & Poulin, F. (2018). Emerging adulthood features and adjustment: A person-centered approach. *Emerging Adulthood*, 6(2), 91–103.
- Leontopoulou, S., Mavridis, D., & Giotsa, A. (2016). Psychometric properties of the Greek Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood: University student perceptions of developmental features. *Journal of Adult Development*, 23, 226-244.
- Lindström, E. (2015). *The Relationship between identity development and religiousness in Swedish emerging adults*. MA thesis, Stockholm University.
- Lisha, NE., Grana, R., Sun, P., Rohrbach, L., Spruijt-Metz, D., Reifman, A., & Sussman, S. (2014). Evaluation of the psychometric properties of the revised Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA-R) in a sample of continuation high school students. *Evaluation & Health Professions*, 37(2), 156-77.
- Macek, P., Bejček, J., & Vaníčková, J. (2007). Contemporary Czech emerging adults: Generation growing up in the period of social changes. *Journal of Adolescent Research*, 22(5), 444-475.
- Marsh, H., Hau, K., & Grayson, D. (2005). *Goodness of fit in structural equation models*. Psychometrics A Festschrift to Roderick P McDonald.
- Mattys, L., Luyckx, K., Noens, I., & Baeyens, D. (2020). Features of Flemish emerging adults and their association with demographic markers. *Psychologica Belgica*, 60(1), 37-54.
- Naghizadeh, M. A., Lari, N., Hijazi, E., & Salehi, K. (2021). *Qualitative investigation of characteristics of developmental period of emerging adulthood in Iranian students: Culture and gender*. *Journal of Psychology*, 25 (1), 3-31. [In Persian].
- Narimani, M., Rahimzadegan, S. (2020). *Investigating the relationship between identity (emerging adulthood) and*

- Wider, W., Mustafa, M., & Halik, M. H. (2016). Investigating the measurement of Malay version of inventory of dimensions of emerging adulthood (M-IDEA) among first year university students in Malaysia. *International Journal of Current Research*, 8 (4), 9878-9884.
- Yang, D. Y.-J., Chiu, C.-Y., Chen, X., Cheng, S. Y. Y., Kwan, L. Y.-Y., Tam, K.-P. et al. (2011), Lay psychology of globalization and its social impact. *Journal of Social Issues*, 67, 677-695.
- Yerofeyeva V.G. (2023). Characteristics of emerging adulthood: Adaptation of the questionnaire in Russian culture. *Social Psychology and Society*, 14 (3), 187-204.
- Yerofeyeva, V. G., Wang, P., Yang, Y., Serobyian, A. K., Grigoryan, A. K., & Nartova-Bochaver, S. K. (2024). Shimmering emerging adulthood: In search of the invariant IDEA model for collectivistic countries. *Front in Psychology*, 8, 15, 1349375.
- Zagórska, W., Skoczéń, I., Lipska, A., & Arnett, J.J. (2023). Polish adaptation of the Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA-PL). *Current Issues in Personality Psychology*, 11 (3), 251-257.
- Zaluski, S. D. (2012). *Emerging Adulthood: a mixed method comparative analysis across vocational setting*. PhD Dissertation, University of Saskatchewan Saskatoon.
- Zumbo, Bruno & Gadermann, Anne & Zeisser, Cornelia. (2007). Ordinal Versions of Coefficients Alpha and Theta for Likert Rating Scales. *Journal of Modern Applied Statistical Methods*: 6. 21-29.
- Zorotovich, J. R. (2014). *Five dimensions of emerging adulthood: A comparison between students, non-students, and college graduates*. PhD Dissertation, University of Tennessee – Knoxville
- version 2.2.9. Retrieved July 18, 2023 from: <https://cran.r-project.org/web/packages/psych/psych.pdf>
- Rouhani, N., Hijazi, E., & Eskandari, R. (2022). Examining the effect of personal agency on my identity in emerging adulthood. The fifth international conference of educational psychology: Psychological-educational Interventions.
- Salvatore, C. (2018). *Emerging adulthood: A time of instability, exploration, and change*. In Sex, Crime, Drugs, and Just Plain Stupid Behaviors. Palgrave Macmillan, Cham. Retrieved March 21, 2024 from: https://doi.org/10.1007/978-3-319-72766-0_3
- Sánchez-Queija, I., Parra, Á., Camacho, C., & Arnett, J. J. (2018). Spanish version of the Inventory of the Dimensions of Emerging Adulthood (IDEA-S). *Emerging Adulthood*, 8, 237 - 244.
- Sirsch, U., Dreher, E., Mayr, E., & Willinger, U. (2009). What does it take to be an adult in Austria? Views of adulthood in Austrian adolescents, emerging adults, and adults. *Journal of Adolescent Research*, 24 (3), 275 – 292.
- Spišáková, D., & Raczova, B. (2020). Emerging adulthood features: An overview of the research in approaches and perspectives in goals area. *Človek a spoločnosť*, 23 (1), 1-16.
- Tagliabue, S., Crocetti E., & Lanz, M. (2015). Emerging adulthood features and criteria for adulthood: Variable- and person-centered approaches. *Journal of Youth Studies*, 19(3), 374-388.
- Vallerand, R. J. (1989). Towards Transcultural Validation Methodology of Psychological Questionnaires: Implications for French Research. *Canadian Psychology*, 30, 662-689.